

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrasats 10 céntims.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Librería Espanyola, Rambla del Mítj, 20 botiga.
BARCELONA.

POLÍTICA EXTRANGEREA.

Lo patriota Crispi entrega la seva patria al llop alemany.

TUTTI-LI-MUNDI.

A plassa está plena de gom á gom de gent de totas edats, classes y condicions: l' aparat del *tutti-li-mundi* instalat sobre uns péus de catre, ostenta al cim la bandera espanyola més bruta que unas estovalles de fonda de sisos en dissaple: sona un timbal y una corneta desafinadament y l' home encarregat d' ensenyar las vistes, crida ab véu desaforada:

—Vagin venint, senyors... acòstinse als vidres, que lo que veurán aquí no ho veurán en lloch més del mon... Gran panorama plé de sorpresas... ¡Alsa! vagin venint!... Ja no més faltan dos vidres per ocupar... No s' adormin, senyors... Ja no 'n falta més que un... Un no més, y tiro.

A cada vidre hi ha una persona: calla la trompeta, s' apaga l' eco del timbal; l' amo del *tutti-li-mundi* s' arramanga, posa la mà á l' anella del cordill y comensa:

—Gran vista de un célebre garrofer. Mirinlo bé, senyors, y cuidado á contondre'l ab l' arbre de l' *Africana* que matava á tothom que s' colocava sota de les sevàs branques.

Aquest es l' arbre de la vida... com que son molts, moltissims los que se l' hi guanyan.

Contémplitlo: está plé de frufts. L' amo del camp en que radica diu y assegura que donarà pau, tranquil·litat, ordre, bona administració, abundancia... ¡Mentida! Lo garrofer no pot donar més que *garrofas*.

Ara veurán com l' arbre s' va fonent, y l' camp se transforma en una gran sala menjador.

Mirin quina taula més bén parada! Tots los puestos están ocupats. Los comensals no menjan, devoran, y s' engreixan á la vista.

No 'ls falta res: bons talls, bons peixos, molta *pasteria*, vins exquisits. Estaven endarrerits de ventrell y s' rescabalan. Han dejunat sis anys de carrera y no passan per menos que per menjars sis anys seguits.

De tan en tan entran alguns gossets remugant y ensenyant les dents; s' esquitllan per sota de la taula y amenassan las panxirrillas dels comensals. Gran alborot: accionats de puntades de peu, engrunyiment dels gossets, y tot seguit la pau. La pau sellada ab un os més ó menys escurat.

Aquí s' acaba l' primer quadro.

—Los comensals han cumplert los sis anys que s' proposavan y han abandonat la taula.

Los gossets que corrian per dessota han saltat damunt de les cadiras y s' abrahanan á las sobras. ¡Mirin com llepan los plats y remenan la qual!... Ja no grunyen, ja no burdan, ja no ensenyen les dents en actitud agressiva!

Pero á lo millor de la festa se presenta l' amo del *restaurante xurriaca* en mà y en un tancar y obrir d' ulls los esquiva. Los gossets fugen á la carrera grinyolant, xisclant, encare que satisfets de haver pogut arribarhi una vegada.

Tornan á entrar al menjador los mateixos homes que avants l' ocupaven: han fet la digestió y s' entaulan de nou.

Y ara, no 's distreguin, que l' espectacle es interessant.

Los gossets udolan ab tristesa, l' udol del gos designa desgracia, moltes vegadas la mort de una persona. ¿Qué succehirá? Las caras s' allargan... hi ha alguns desmey... les culleras, les forquilles, los ganivets se 'ls escapan dels dits... Y damunt de la paret en lletres lluminoses com les que figuraren en lo célebre festí de Baltasar, apareix un rötol fatidich que diu:

S' HA ACABAT LO BROUIL.

Fi del quadro segon.

—Los gossets amenassavan y no hi ha hagut més remey que lligarlos, y á fi de tenirlos tranquil·lis los han lligat ab llangonissas.

Gran espectacle: tots menjan del mateix lligam, y la cosa va llarga: sis anys han dejunat y tenen llangonissa per sis anys.

Entre tan los que 'ls hi han deixat lo puesto treuen toch pels caixals: amenassan, insultan, cridan, alborotan; pero 'ls gossets no separan los ulls ni las dents de les llangonissas.

Engreixament dels uns y enmagriment dels altres, tot á la vista.

Un dels que s' enmagreixen se transforma en móstru espantós: sembla que tot s' ho vaji á menjars; però

en lo precís moment que intenta rebàtres sobre la gosseta, se senten uns grans xiulets y l' móstru s' mossegà la qua y recula espeternegant.

Fi del quadro tercer.

—Un bull-doch venjatiu, que mira ab enveja que un cadell menji com un de gran se proposa sembrar la sisanya entre la familia y comensa á fer senyas de intel·ligència al móstru. Tots dos se miran y dissimuladament se fan l' ullot.

Més al fi, arriba una ocasió en que s' descobreix tot, y s'arma un rebombori de cent mil dimonis, contra l' bull-doch. Los uns se li plantan al davant en actitud amenassadora; hi ha qui l' burda desesperadament: no falta per últim, qui se li gira d' esquena y l' saluda al·lant la cama del darrera.

Gran escàndol.

Pero l' gos capitá acut carinyós á la mestressa y aquesta l' reb fentlì unes quantas festas.

Aquí s' opera una transformació inesperada: los gossets se tornan homes y l' s homes se tornan gossets... rabiosos.

Fi del quadro quart.

—Y ara va l' darrer... ¡Ojo señores!...

¿Qué diuhen que no veuhen res; que tot es fosch; que tot es negre? Tal vegada això sera degut a que l' s ells los fan pampelugas...

Mirin bé: lo negre s' torna roig: un roig fort, viu, llampant... Ja 'ls hi dit que tindrian moltes sorpresas. Sobre l' fondo roig apareix una figura simpàtica: porta á la mà dreta un brot de olivera y ab l' esquerra aguanta un llibre obert per la portada.

Llegiula:

«LA RESURRECCIÓ DEL POBLE ESPANYOL.»

O tal vegada també, perque aquell arcalde no té prou patillas per fer un acte de servilisme monàrquic á expensas de la fortuna del poble.

Del Resumen de Madrid:

«Son los conservadores molt aficionats á fer frasses y á treure motius, y desde l' diumenge designan ab un del tot sangrent, á una senyora molt coneguda.»

Y ara té la paraula *El Siglo*, gran bazar de rabietas. Suposa que tot lo que succeheix es degut á la masoneria, perque D. Práxedes es masó y es masó tothom, inclús la mestressa de la casa.

Així s' explica que aquesta crisis siga totalment favorable al masó Sagasta, en dany de la nació y l' trono. Creu lo poble que corre per aquí la bruixa, com en temps de Carlos II el *Hechizado*; pero no per influència dels diables, sinó per obra y gràcia de la masoneria. Per això l' vulgo compara á Sagasta ab lo pare Nithard, y demana la seva cayguda, y la demanara, si Déu no hi posa remey, per medi de un alsament nacional.»

¡No hi ha res mes curiós que sentir *trinar* las caderes conservadoras, així que se l' s acaba l' escayola!

Dos sargentos han desertat del exèrcit italià, passant la frontera francesa.

¿Y per qué dirian que han pres una resolució tan extrema?

Senzillament—ó al menos així ho diuhen á tothom que 'ls interroga—l' exèrcit italià s' está morint de fam y de miseria. Està mal pagat, mal vestit, mal alimentat. Conseqüències de l' aliança ab los alemanys.

La Italia cada dia més pobra, y l' fusell cada dia més feixuch.

Aquell rector d' Elorrio que desde la trona va predicar contra 'ls liberals, fent pressió sobre 'ls electors per que no votessin més que als carlins, baix pena de pecat mortal, acaba de ser sentenciat per l' Audiencia de Bilbao.

Com á premi del seu entusiasme li han tocat cinquants i set mesos de presó correccional, 300 missas de multa, set anys de inhabilitació temporal per drets polítics y pago de las costas.

Y ara, senyors predicadors que ab tanta facilitat descarrieu... Prengueu exemple del rector d' Elorrio.

Quan veiéu la corona del vostre velut pelar, poseuvs la vostra á remullar.

Per home felic don Francisco.

La reyna regent ya preguntarli per l' estat dels treballs á Catalunya, y ell, sense inmutarse, va respondre:

—Abunda tan la feyna, que son molts las fàbricas que han hagut de pendre la resolució de traballar de nits.»

Així s' expressa l' ciutadà benemerit, quan son à mils los obrers sense treball; quan per Barcelona no 's pot donar un pas sense entrabancarse ab un pobre; quan hi ha fàbricas enteras—y grans fàbricas—totalment paralitzades: quan alguns industrials, cansats de lluytar inútilment, anuncian la venta de talers y maquinàs á pes de ferro vell.

Pero jo ja ho veig... ¿qué sab ell, infeliz, de aquestas coses?

¡Per ell ray! Mentre fumi la xamaneya de la cuyna de ca'n Martin, la industria marxa.

Apesar de ser casi al principi del istiu, va embossar fins als ulls, y procurant que ningú l' pogués veure s' encaminà en Romero Robledo á la cofurna del móstru.

Lo fill pròdig, cansat de corre aventuras, tornava á la casa paterna.

De lo que allí van dirse no se 'n sab res encare. Pero 's presum que recordarien aquells dies felissos en que tots dos tallavan lo bacallà.

Es precis no perdre de vista que quan los dos comparses van separarse, deya tothom:

—Lo mànech per un costat y la fulla per l' altre... ¡Adeu ganivet conservador! Perque de un mànech sol no se 'n fa res; y en quant á la fulla no hi ha medi de agafarla sense perill de tallarla.

—Serà que ara intentaran tornar á formar lo ganivet, unit de nou la fulla al mànech?

¡Qué ho probin!

Lo partit conservador es mort.

Apenas torni á entrar á la família aquell don Paco, que ha anat fent la papallona per tots los partits, se separaran del Móstru elements valiosos, menos antipàtichs que l' guerro de Malaga y es fàcil que vajen á reunir-se ab les forces de la dreta de la fusió, constituint lo verdader partit conservador.

En tal cas l' home de la restauració quedará fora de l' orbita dels partits útils dintre de la regència.

Morirà de la mateixa mort de que ell va matar á n' en Movano.

Y no tindrà més remey que anarli á fer companyia á les golfes dels trastos vells.

A tot arreu allà hont venen
he notat ab desconsol.
qu' en lloch de donà 'l pes just
sempre 'l dònau pecador.

PALLARINGAS.

Diu lo clero que ara 'ls homes
caminan dret al infern;
mes com fan tan més negocis,
al revés, se 'n van al cel.

Los liberals volen sol,
los republicans que troni,
los conservadors que nevi
y 'ls capellanots que plogui.

P. TALLADAS.

Al dur la correspondencia
lo carter, crech que ab malícia,
primé 'm dóna *La Republica*
y tot seguit *La Justicia*.

J. CONTE LACOSTE.

—l' partit conservador es mort,
com molts suposan, no queda més
remey qu' enterrarlo.

Y s' ha de fer necessàriament,
perque així ho reclama la salut
pública; perque es de tot punt indispenable evitar una epidèmia.

Tingas en comple que l' partit
conservador mentres va viure, es-
tava tan corromput que no s' hi podia tenir nàs.

Felipe el correspolson de la *Publicidad* transporta la següent frasse de Castellar á propòsit de l' última evolució de 'n Martos:

—Pobre Cristino!... No sab lo que s' fa.

En efecte se necessita haver perdut l' enteniment,
per haveot figurat entre 'ls primers homes de la demo-
cracia, prestarse avuy bonament á ser devorat per un
Móstru!

A San Sebastián ha comensat la construcció de un
Palau real, per quan la reyna regent vaja á passar l'
istiu en aquelles platjas.

Pero es de advertir que la construcció se la paga la
reyna de la seva butxaca.

Sens dubte perque l' Ajuntament de la ciutat éuskara
no es tant rich com lo nostre... s' enten, rich de in-
glesos.

AVANTAGE A LA VIDA

CARTAS DE FORA.—Lo rector de Sant Hilari, després de anunciar al demà ab molt misteri, qu' en lo sermó de la tarda dirà coses molt importants, logrà reunir més gent de lo que acostuma, y lo que digué en resum fou que 'ls homes s' abstingessin de fiscarse al cassino que s' está montant, perque, segons ell diu, està format de franch-masóns.—Lo que ha de fer lo rector de Sant Hilari es deixar-se de lo que no li importa, y si vol cultivar la llana té un recurs molt senzill; compri un remat.

«Quin concepte tindrà de la religió Mossen Pere de Vilafranca del Panadés, que va fer expulsar a una dona de la iglesia a pretest de que no hi es tota? ¡Vaja que si á tots los qu' estan més ó menos tocats del bolet se 'ls ha de treure de la iglesia, prompte Mossen Pere s' quedará sense parroquia!»

«Y cóm se rebeja dintre del cubell lo predicador que ha anat a convertir als veïns del Masnou? «La religió de Jesucrist—ha dit—té molts enemichs que tiran lo Sagrat Cor de Jesús per terra valentse dels periòdichs impíos que 'ls que 'ls redactan estan inspirats pels dimonis del infern.» «Les criatures que 's crean sense instrucció cristiana, en lloc de ser uns angelets com deurián, comensan per ser uns dimoniets.» «Mares de familia, no 'us fieus dels mestres d'estudi»

Per espay de nou días va descantallar-se contra 'ls periòdichs impíos, fixantse de una manera especial en LA CAMPANA DE GRACIA, á la qual va honrar ab tots los impropers imaginables.

«Lladre se li pot dir—afirmá 'l reverendo—al que va á la iglesia sense devoció y sols ab la idea d' escoltar lo que diu lo predicador pera despresa criticarlo y ferho posar á LA CAMPANA.»

Afortunadament al Masnou hi ha molt bon sentit, y no han pogut menos de atribuir tots aquests desplantes, a un excés de zel... ó tal vegada de such de canadellas.

CONFLICTE ENTRE DOS COMISSIONS.

I ha permís per entrar?

—Endavant, senyors, endavant. Lo president del Consell de Ministrs sempre està disponible.—

Y un grup numeros de individus de totas edats y tamanyos apreta la mampara y 's planta dins del despaig del senyor Sagasta.

—Seguin, senyors, seguin: aquí es casa seva.

—No, gracies—respon lo que sembla 'l capitá de la colla, suant com un carreter.... quan sua;—no estém pas cansats.

—No importa, seguin: sempre parlarém més bè assentats que drets.—

La comissió pren assiento y 'l senyor Sagasta anyadeix;

—Vostés dirán!

—Ja veurá—respon lo porta-veu de la comitiva—nosaltres som los comissionats dels pobles dels voltants de Barcelona.

—Ah! ja comprench: vostés son agregacionistas...

—Al contrari, don Práxedes, al contrari! Som anti...

—Es dir que s' oposan á la agregació? gen qué's fundan?

—En una pila de rahons. Realisant la agregació, los poblets veïns serian absorbits y dominats per Barcelona: hauríam de soportar una pila de cargas, sense reportar cap ventatja; nos veuríam privats de la relativa independència que ara tenim; en fi, en la qüestió de pagos, los pobles agregats s' haurien de posar al nivell de Barcelona, y quan se tractés dels beneficis. Barcelona s' menjaria la carn y á nosaltres nos tiraria 'ls ossos.

—Caramba, caramba!—murmura en Sagasta, acranciantse la barbeta.—'sabén que casi bé tenen rahó?

—Si senyor que 'n tenim: á carretadas.

—Nada, vajissen tranquil, ja veurán com jo, inspirantme en.—

Un copet donat sobre la porta interromp l' arenga de don Práxedes.

—Se pot entrar?—diu desde fora una veu molt coneguda de 'n Sagasta:

—Passi, passi, don Francisco.

En efecte: 'l senyor Rius y Taulet en persona, que ve presidint una numerosa comissió barcelonina fa la seva entrada triomfal en lo despaig, saludant á tort y dret, es caminant cortesias per tots cantons y allargant la mà hasta á las figures que hi ha pintades á la paret.

—Senyor, excellentíssim senyor!—diu lo nostre arcalde posantse al mitj de la sala y prescindint de les demés persones qu' eran allí primer qu' ell,—la comissió que tinch l' alta honra d' acompañyar, ve aquí respectuosament, en primer lloc per saludar al ilustre jefe del govern y en segon lloc pera solicitar la seva poderosa influencia en un assumpt de interés vital per la ciutat que representem. Me refereixo á la agregació dels pobles veïns á Barcelona.

—Ah! Ve bê. Cabalment ara 'n' estava parlant ab aquests senyors...

—La agregació—continúa dihent don Francisco sense fer cas de la observació de 'n Sagasta—es tan indispensable á la ciutat com l' ayre que respira, com l' aigua que beu 'com...

—Miri que aquests senyors me deyan tot lo contrari...!

—No importa: aquests senyors deuen estar de broma y jo de bromas no 'n gasto. La proximitat d' aquests pobles veïns á Barcelona la identitat dels seus interessos ab los nostres, las complicacions dels consums, las dificultats de la urbanisació, la lògica, la estètica, la estadística y hasta la gramàtica. tot diu, tot exigeix imperiosament que questa agregació 's realisi, pero desseguida; á pas de carga... si no pot ser avuy, demà, sinó demà, demà passat.

—Ja veurá, ja veurá, ja veurá!—murmura en Sagasta tornantse á rascar la barba—vosté es molt digne de crèdit; pero aquests senyors també ho son: vosté diu naps, ells diuen cols; vosté vol l' agregació, ells no la volen.

—Es que nosaltres—salta 'l jefe dels antiagregationistas—estém disposats á....

—Calma, senyors, calma: en lo terreno de la discussió,

l' assumpt serfa llarguissim: en lo de la violència acabaria malament.... ¡Volen que ho deixem resoldre á la sòrt?

—¡Sí!—cridan tots:—la sort decidirà.

—Pues bueno—continúa en Sagasta, trayentse un duro de la butxaca,—ho faré á cara ó creu: si surt creu, 's portarà á cap l' agregació; si resulta cara, l' agregació 's deixarà corre. ¡Hi estan tots conformes!

—Tots!

—Pues... j'all va!

En Sagasta tira la moneda enlayre y tots s' apartan per que caygu sense topar en res.

Pero súbitament entra en lo despaig lo ministre d' Hisenda y veient un duro volar, para la mà, 'l toma y ficantse á la butxaca, diu ab molta naturalitat:

—Vindrà bê pera ajudar á cubrir las atencions d' aquest mes! ¡Cregui, amich Práxedes, que 'l Tresor nacional està á l' última pregunta!

FANTASTICH.

HISTORIA D' UNA CASACA

CONTADA PER ELLA MATEIXA.

Escolteu la trista historia
d' aquesta pobla casaca,
velleta, ab alguna taca
y 'ls forros mitj descosits.

Escolteu lo meu relat
ple de fets de totes menes,
y ploréu las mèves penas,
y planyeu los meus surgits!

Encare que algo tronada:
de nova costo molts quartos:
lo meu amo es un tal Martos,
senyor molt net de clatell.

No recordo 'i punt ni l' hora
en que l' home va comprarme;
sols' sé que un dia al llevarme
vaig compendre qu' era d' ell.

Quin home! Talent de sobras,
rapidíssima mirada,
una paraula atildada,
pura y neta com lo sol.

Únicament té un defecte
que ab tot bitxo l' indisposa:
sempre vol alguna cosa...
pero may sab lo que vol.

Quan vaig entrá al seu domini,
va dirme ab bastanta gracia
qu' era de la democracia
y dels més determinats.

Jo vaig pensar: ¡Me'n alegró!

pues, si haig de parlar ab franquesa

jo sempre hi tinc flaquesa

pels homes aixelabrats.

Llavors ell se freqüentava
ab Ruiz Zorrilla y Rivero.
y era més saragatero
que un cabó de miquelets.

Engiponava uns discursos,
parlant dels drets democràtics,
que hasta 'ls contraris fanàtics
quedavan pasmats y freds.

Un dia ¡plam! de resultas
de no sé quina rencilla,
dona la esquena á 'n Zorrilla
y se'l posa a bescantar.

Y com no semblava lògich
que tenint oponiò nova
portés la mateixa roba,
va haverme de fer girar.

Accentuant la democracia
que en ell era cosa pública,
va passarre á la República
sense ferhi cap embull.

¡Quina ganga! Poguer dirme,
de la noche á la mañana,
casaca republicana....

¡Calculin jo quin orgull!

Poch temps ya durar la cosa:
I' amo un demà s' empipa,
fa 'l farsell y toquem pipa
del partit republicà.

Fa girarme—per supuesto!—
y al preguntarti jo 'l qui era,
me diu:—Casaca... d' espera:
lo vent que vingui ho dirá.

Arribé a Fransa; 'm gira
per la dècima vegada:
torném; un' altra girada,
que dura un any y un xich més.

Bufan més vents: plegem velas,
y 'm transformació may vista!
torna á dirse zorrillista
y 'm fa girar del revés.

Seguint novas aventuras
y arrastrat per la inconstància,
se posa á honesta distància
de no sé qui ó no sé qué.

Un dia, de cop y volta,
s' arronsa com un elàstich
y resol ferse dinàstich...
Nova girada, feche V!

Torna després á girame
fentme fusionista pura:
se cansa d' aquesta hexura
y arma una conjuració.

Succesivament soch neutra,
monterista y cassolista
y finalment... ¡canovista!
qui es casi 'l pitjor colo.

Així me trobo á horas d'a ra,
y per més que jo 'm exclamo,
sapiguent qui es lo meu amo,
no crech havé acabat pas.

Ell serà un senyor molt sabi,
ell fugirà d' empenyarme,
pero iestarse de girarme
de tan en tan..! ¡Cà, qu' es cas!

C. GUÀ.

GIORDANO BRUNO.

s una de las figures més colossals en la historia del progrés humà. Nasqué á Nola, prop de Nàpols, lo dia 9 de juny de 1550, vestí sent encare molt jove l' hábit de Sant Domingo, y sentintse ofegar sota de aquella vestitura, y per donar esplay al seu esperit independent y á la seva consciència afanyosa de llibertat, abandonà al poch temps la vida religiosa. Convertit en apóstol de l' emancipació humana, recorregué tota l' Europa triturant ab sa atrevida propaganda tots los dogmas, així los catòlichs com los protestants, que tenien als pobles esclavisats y envilits. Sas teories, basades en la llibertat de pensar, promogueren emprenyades controversias y sos llibres maravellosos, plens de doctrina, siguieren lo punt de partida de la filosofia moderna, en una època en que ningú gosava á arrostrar lo formidable poder de la Iglesia.

Cara pagá Giordano Bruno sa emancipadora empresa.

Trobantse á Padua predicant la nova doctrina, lo govern de Venecia l' empresonà. Vuit anys permanesqué en las masmorras de la República veneciana. Vuit anys seguits reclamà l' Inquisició de Roma l' extradició del gran filosop.

Per últim logrà 'ls seus designis.

Giordano Bruno s' veié entregat al Tribunal del Sant Ofici: se 'l subjectà á un rapidíssim procés, durant lo qual la víctima admirà á sos mateixos butxins, ab l' enteresa de son carácter. En va 'l conjuraren, baix amenassas de mort, á retractarse de sus opinions; en va li enviar en los primers teòlegs de Roma per convèncer de sus heretgies; Giordano Bruno resistí á totas las amenassas y sostingué, sense la menor abdicació, totas sus doctrinas.

Lo dia 9 de febrer de l' any 1600 fou conduhit al palau del gran inquisidor y allí, en presència dels cardenals, teòlegs y familiars del Sant Ofici lo ferèn ajenollar á viva forsa, l' excommunicaren y 'l degradaren.

Vuit días després, lo 17 de febrer, fou conduhit ab gran pompa al Campo dei fiori, y cremat de viu en viu.

Italia y ab Italia l' humanitat lliure-pensadora acaba de erigirli un monument sobre 'l siti mateix del suplici.

Lo Vaticà fulminà per endavant son anatema, contra 'ls que, després de 289 anys de injust olvit, han honrat dignament la memòria del màrtir de l' emancipació de la consciència.

Tot inútil: L' acte de la inauguració ha sigut imponent, assistint-hi una multitud immensa: en ell hi ha figurat representació de més de 6,000 associacions, prop de 2,000 estàndarts y cent bandes de música.

Per ordre del Papa s' han tancat totes las esglésies de Roma en senyal de dol.

Tant se val. La consciència lliure, en creixent progrés, no necessita més altars que 'l monument de Giordano Bruno. Allí ahont s' alsaren las flamas de la foguera que 'l devoren, s' alsà avuy l' estatua del màrtir, l' altar del lliure pensament, dintre de aquella Roma papal, avuy emancipada.

Y entre tant lo poder teocràtic, cada dia més débil, lo poder teocràtic que no vol transigir ab un màrtir de la humanitat y de la ciència, transigeix, sempre que 'l cas se presenta ab los protestants, ab los cismàtics y hasta ab los mahometans, enviant distincions honorífiques als emperadors de Alemanya y Russia, y fins al sultà de Turquia.

P. DEL O.

OTAS las miradas se fixan avuy en lo general Lopez Domínguez.

—¿Qué farà 'l célebre nebó del oncle, en los moments crítichs per que està passant la política?— se pregunta tothom.

Un dels seus intims tractava d' explicarlo.

—Lo general té una gran afició á la cría de animalets, y als seus aucells, als seus gossos, als seus caballs los hi consulta sos més graves apurros. Donchs bê, avuy està indecis, perque per una part té un canari que refila la marxa real y per altra té un lloro que passa tot lo dia cridant «Viva la República.»

No dirà D. Francisco de Paula que no ha entrat á Madrid ab tota la majestat imponent que correspon á sa elevada categoria.

Als dos días de serhi, descarregá una tempestat terrible, de trons, llamps y pedregada.

Als quatre días, un conato de terremoto.

No hi ha més: lo ciutadà benemerit ha acabat per convertir-se en *O terror dos elements*.

Lo dia de la pedreg

Pobre D. Cristino! No li faltava sinó això.
Que se li mullessin los papers.

L'altra nit vaig tenir un somni.

Anavan los conservadors pels quartels, à seduhir á la fosa pública. Per últim, després de molts esforços lo-graren treure alguns batallons al carrer. Estaven plens de entusiasme.

Pero tot de un plegat las tropas, en lloc de victorejar á n' en Cánovas, se posan á donar crits de «Viva Ruiz Zorrilla!»

D. Anton duya una tercerola, y plé de despit, anava á fer foc contra las forses sublevadas. Arronsa 'l dit, s' abixa 'l gatillo... y 'l Mónstruo cau á terra mort en sech.

Li acabava de sortit lo tret per la culata.

Pensament de un catalanista:

S' compren que á Madrid s' haja fet de moda la malaïta de la tenia.

Fa ja molt temps que la capital es la tenia d'Espanya. Així se comprén que menjant tant y no s' engreixi.

Cada dia son més intimas y cordials las relacions de s' cassolistas y 'ls martistes.

Ja vaig dirho desde 'l primer moment.

D. Cristino es á la Cassola.

Los gamacistas se separan de la majoria.

Y diuhen los fusionistas:

Bon vent y barca nova.

Tenen raho. Per caminar ab desembrás no hi ha res millor que despèndres de la carga inútil.

* * * Los gamacistas durant la nova legislatura que ahir va inaugurar-se, pendràn assentio sota 'l rellotje del Congrés.

Per veure si toca l' hora
de esmorzar ó de dinar...

Pero si es cert que la esperan,
poden esperar sentats.

—Pero desventurats, li deya aquest dia á un fusiónist A cada bugada perdéu un llenysol. L' un dia en Martos, l' altre dia en Gamazo... ¿Ahont aniréu á parar per aquest camí?

—Ja veurás, me va respondre: com que l' istiu s' acosta y á taula hi estavam massa estrets aném aclarint.

Sembla que l' govern, en la impossibilitat de discutir los pressupostos, demanarà que 'ls hi deixin plantejar pér autorisació.

Y així, sense discutir-se, entrarérem de plé a disfrutar las delícies de la nova contribució industrial.

* * * No sembla sino que 'ls fusionistas s' hajen begut l' enteniment.

La sort s' empenya en ajudarlos, y ells inclinats sempre al suicidi.

Lo país aplaudeix que 's desfassin dels Martos, del Gamazos, de tota la impedimenta qu' entorpeix y des torba, y ells, del primer Déu te guart prenen clava sobre l' esquena del país la banderilla de la contribució sobre la renda. Y no cara á cara, sinó de traidor... per medi de una autorisació.

Després, no cal que 's queixin si 'ls conservadors, los conjurats y tots los diables del infern s' aprofitan de les seves torpesas.

Los conjurats per més que fassan, es impossible que s' arribin á entendre.

Martos, Cassola, Cánovas, López Domínguez no lograran mai concordar los seus actes dintre de una aspiració comuna á tots ells.

En una paraula: no tenen programa.

Y encare, programa ray!

Lo més trist, es que no tenen menu.

L' arcalde de Madrid va invitar á don Francisco a assistir á la corrida de toros del diumenge.

Y encare que la corrida va ser més que regular, es fama que 'l ciutadà benemerit va dir:

—¡Qué té que veure aquesta corrida, ab las que 'm dona a mí la prempsa de Barcelona!

L' empenyo del català ilustre en anar á Granada, s' comprén fins á cert punt.

Segons bons informes, al assistir á la coronació de Zorrilla, ha anat á pendre vistes.

A fi de conjuminar, així que arribi á Barcelona, la seva coronació com a marqués.

Totas las persones que han assistit á la inauguració del monument à Giordano Bruno han sigut excomunicades.

Pero son tantas las que per aquest motiu s' han fet acreedoras á l' anatemà de l' iglesia, que al infern no queda ja un pam de siti pels que tenen de anarhi.

Casi b' no hi haurà més remey que destinar una part del diner de Sant Pere á la construcció de un nou infern.

Fa pochs días, un periódich local publicava 'l següent anunci:

«PÉRDIDA.—Se suplica á la persona que haya encontrado unos dientes postizos con su montura, desde la calle de Escudillers á la calle Ancha, se sirva entregarla, etc., etc., etc.»

Mirin que perdre la dentadura es ja tot lo que 's pot perdre!

Pero qui sab! Potser era aqueixa la dentadura de un infelís conservador, que la duria á la butxaca, cansat de no ferla servir!

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA.—Ca-na-lla.
2. ANAGRAMA-MUDANSA.—Tros-Cap-Cop-Sort.
3. TRENCÀ-CLOSCAS.—Un barber de pega.
4. CONVERSA.—Manel.
5. GEROGLÍFICH.—Déu es un ser sobrenatural.

Han endavatin las 5 solucions los ciutadans Jaume Gay, A. Simón y un Xaret; n' han endavinatadas 4 Gallina Peleiana y M. N. A.; 3. Ay-nañó, Piripicho y Pere del sol; 2, Nasvidal, Práxedes y C.; y 1. no més un fill de Reus y Joan del tamborino.

D. FRANCISCO Á GRANADA.

XARADA.

—Aquell jove sempre *hu-dos*
y 'm penso qu' es per l' Elvira;
miral queus quants cops s' hi gira...
no 'n dupli, no, li fa l' os.

—Pues com que l' hereu Arbós
á ella ahir va demanar
y tres-quart se vol casar
lo fastidià.

—Infelís!
—¿Y 't condols? D' eixos així
s' amor es tot sens duper

ANGEL DE LA GUARDIA.

Un total un tot portà
tan bonich y parlador
que á casa 'l senyor rector
tot seguit lo van comprar.

Mirin si parlava clar
que fins un tot parodiava:
mes un jorn que al balec estava
cridant á un municipal,
caygué, aixafantlo un total
qu' escapat per 'lli passava.

J. M. BERNIS.

TRENCA-CLOSCAS.

D. ANA TELLÉS Metó.

REUS.

Formar ab aquestas lletras lo títul de un aplaudit drama castellà.

K. NOVAS DEL K. STELL.

GEROGLÍFICH.

Sia

IX ó N.º VIII

Popo

ATLEN

TTT

J. T. BAQUILA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans J. Solar, Un Gayarrista, Nasvidal, Práxedes y C., Un imparcial, Un lloro, un mico y demés, Cap cigrany, V. Vila, Tinturé, Aguiléta, Amadeo, J. Massaguer, J. Rubio y Bosch, R. Alars Magre, y Faldilleta y C.: —Lo que 'ns envian no fa per casa.

Ciutadans Joseph Pep y C., Marangi, Pepa Sistachs, Orçap Rasquèi, Fructuós Grané, Inocent Porca, J. Alamaliv, y J. Staramea: —Insertaré una cosa de lo que 'ns envian.

Ciutada Ll. Salvador: Mirarem de complaire'l. —Descripador de Londres: No 'ns fa'l pes. —J. Gay: No té necessitat de tornar-ho a enviar: ho guardem encara. —Dr. Tranquil: Lo sonet va bé. —A. Riberà: L' article es molt fluyel. —R. Roura: L' índole del article es tan grave que la seva publicació podrà ocasionarnos un contratemps: no tot lo qu' es veïlat se pot dir. —Un català: Los versos no van; las xaradas, sí. —Oralitzé Uguedel: Los versos adoleixen de falta de facilitat y tenen moltíssims ripis. —Pepet G. R.: Dispensi que no hem volgut difendrel: io que varem dirli es fill de que 's seu traballs tenian tan escassa novelat, que 'ns semblava haverlos llegit, però sense recordarnos ahont. —Lluís P. de J.: Gracias per la noticia.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 22.